

1

2

3

Kdo je lastnik najdenega peresa?

// Urša Koce

1: Škrbina v repu planinskega orla (*Aquila chrysaetos*) je nastala, ko mu je ob golitvi izpadlo pero. Na istem mestu že raste novo. foto: Aleš Jagodnik oce

2: Skubišče - perje uplenjene ruševke (*Tetrao tetrix*)
foto: Tomaž Mihelič

3: Kačar (*Circaetus gallicus*), ki ga je upodobil sedemletni Martin Debevec.
foto: Urša Koce

4: Otroci pri ustvarjanju
foto: Urša Koce

Otroci so po naravi zelo radovedna bitja, ki imajo tudi veliko sposobnost opazovanja. Moji nečaki denimo na tako rekoč vsakem sprehodu v naravo odkrijejo kaj izjemno zanimivega, in vprašanja o teh odkritjih se seveda kar vrstijo. Čigava sled je to? Kdo je objedel ta storž? Katera žival živi v tej luknjici? S katerega drevesa je ta list? Čigavo je to pero? ... Moram priznati, da otroška radovednost pogosto obudi tudi mojo radovednost in željo po znanju, in nato skupaj iščemo odgovor na njihova vprašanja v knjigah, na spletu ali pri mojih kolegih.

Otroško zvedavost lahko hitro obrnemo v pravo pustolovščino, ob kateri se veliko naučijo otroci in mi sami. Verjetno ni nikogar med nami, ki na potepanju še ni naletel na ptičje pero ali morda kar kopico le-teh. Peresa, ki jih najdemo v naravi, so izpadla golečim se pticam ali pa so, v primeru kopice (skubišča), ostala od pojedine kake živali, ki je ptico uplenila. Peresa so zanimiva že zato, ker so raznolika in lepa. S strani mojih nečakov so ena najbolj občudovanih peres prelivajoče se modra peresa iz šojinih peruti. A odkritje lahko dobi še večjo vrednost, če iz njega napravimo pravo pravcato detektivsko zgodbo. Najprej seveda poskušamo ugotoviti, kateri vrsti ptice je najdeno pero pripadalo in s katerega dela telesa je bilo. Pri tem si pomagamo s priročnikom za prepoznavanje ptic ali pa pero fotografiramo in se posvetujemo s kakšnim poznavalcem ptic.

Za vsako pero si v terensko beležnico zapišemo, kje in kdaj je bilo najdeno. Če pri sebi nimamo fotoaparata, pero ali nekaj peres s skubišča skiciramo. Doma ali v knjižnici poiščemo knjigo ali spletno stran z informacijami ali zgodbo o tej ptici. Branje lahko prepustimo večjim otrokom, ki naj berejo naglas, da slišijo tudi mlajši. Ogleđamo si fotografije ptic – otroci jih bodo običajno z veseljem narisali. Izdelajo lahko tudi osebne izkaznice ptic, z risbo ptice, fotografijo najdenega peresa, datumom in krajem najdbe in nekaj dejstvi o ptici in njenih življenjskih navadah. Če raziskovanju želite dodati še geografski pridih, lahko izdelate enostaven zemljevid najdb. Otroci bodo tako pridobili tudi dobro predstavo o prostoru. Večino opravil seveda prepustite otrokom.

Bodite kar se da ustvarjalni! Otroci vas bodo nedvomno razsvetljevali s svojimi idejami, ki so vsekakor vredne resne obravnave, četudi so včasih kot »z drugega sveta«. Otroška radovednost in sposobnost opazovanja me vedno znova presenetita. Včasih močno občutim, da so otroci oči odraslih. Ob skupnem raziskovanju pa ne spoznavamo le narave okoli sebe, pač pa se povezujemo in spoznavamo tudi med seboj.

Na koncu pa še opozorilo: najdena peresa pustimo v naravi. Z Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04) je prepovedano posedovati mrtve živali živalskih vrst iz priloge 1 te uredbe, njihove dele, izdelke iz njih ali strukture odvzete iz narave, če s strani Ministrstva za okolje in prostor za to ni izdano posebno dovoljenje. ●

4

»Žeja«
Samica mlakarice (*Anas platyrhynchos*)
Fotonatečaj november 2008, 1. mesto v 2. kategoriji

Jože Kozamernik